

105 . Buciumi | Județ: Sălaj | Punct: Grădiște | Anul: 2013

Anul: 2013

Cod RAN: 140388.03

Perioade: Antichitate, Perioada modernă

Epoci: Perioada modernă, Epoca romană târzie

Tipuri sit: structură de cult/religioasă

Categorii sit: Religios, ritual și funerar, Apărare (construcții defensive)

Autori: Dan Băcueț-Crișan, Ioan Bejinariu, Vasile Daniel Culic

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău, Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău, Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău

Raport

Total finanțare: 31 903 lei.

Localitatea Buciumi se află pe versantul estic al Meseșului, pe valea Agriului, tribut ar important al Someșului pe segmentul sălăjan. Relieful este preponderent colinar, zona de luncă a râului fiind relativ îngustă. Castrul din punctul Grădiște se află pe un platou înalt, foarte amplu, care pornește de la confluența văii Sângiorzului cu Agriul și este delimitat spre est de pârâul Mihăiasa. Platoul se întinde departe către zona montană, cu o înclinație lină spre est, spre zona de luncă. Zona care a făcut obiectul cercetărilor preventive din lunile iulie

– august 2013 se află la sud-sud-est de castrul roman și este un teren cu o pantă foarte accentuată, puțin prielnic locuirii, chiar și în vremurile mai recente. Deși ruinele romane de pe Dealul Grădiște au fost cunoscute încă din sec. al XVI (informații la Zamosius) ele nu au trezit interesul arheologilor până în anul 1963, când o echipă de specialiști de la Univ. Babeș-Bolyai din Cluj, Institutul de Arheologie din Cluj, MNIT Cluj, MJIA Zalău începe cercetarea sistematică a ruinelor. Odată cu anul menționat și până în 1976 se desfășoară cercetarea sistematică a castrului, realizându-se și lucrări de conservare primară la o serie de obiective (porți, turnuri, barăci, clădirea comandamentului etc.). În 1997 cercetarea arheologică cu caracter preventiv vizează câteva încăperi de pe latura de est a Principiei rămase neexcavate din anii anteriori.

Castrul roman de la Buciumi ținea sub control accesul prin trecătoarea de pe Valea Ragului și comunica cu un important segment al punctelor de observație romane de pe sectorul meseșan al limess-ului roman. Pentru creșterea gradului de atractivitate turistică a două dintre cele mai cunoscute castre romane (cele de la Porolissum – Moigrad și Buciumi), Consiliul Județean Sălaj a inițiat un proiect menit să îmbunătățească condițiile de acces la aceste obiective. În cazul particular al castrului din localitatea Buciumi se dorește amenajarea unui loc de parcare, precum și a unui traseu de acces spre platoul pe care se află castrul. Cercetarea a vizat cele două suprafețe, mai precis descărcarea de sarcină arheologică a acestora.

Pentru verificarea potențialului arheologic a celor două zone care urmează să fie afectate prin acest proiect am deschis două suprafețe. Prima (S1 / 2013) măsoară 93 x 5 m și este orientată aproximativ sud - nord-est. Cea de-a doua (S2 / 2013) măsoară 25 x 1,70 m și este orientată aproximativ vest-est, perpendicular pe prima. A fost trasată la limita superioară (spre deal) a zonei pe care urmează să fie amenajat locul de parcare, întrucât partea inferioară a suprafeței destinată parcării a fost afectată de lucrările mai vechi de amenajare a rigolei drumului, respectiv a gardului care delimitează proprietatea. În total, în cele două suprafețe au fost descoperite 15 complexe arheologice. Este vorba despre 12 morminte de înhumăție moderne (sfârșitul sec. XVIII – prima jumătate a sec. XIX), o groapă probabil de perioadă romană, resturile unei construcții precum și un vas ceramic modern, de factură locală produs în centrul de olari din localitate. În suprafețele cercetate au apărut două grupări de morminte: prima în partea de jos a pantei,

aproape de drumul actual, iar cea de-a doua spre mijlocul suprafeței S1, între m. 35 -

42. Materialul arheologic, ceramică și câteva obiecte metalice (cuțite, un vârf de fier probabil de la o săgeată de balistă romană), precum și monetele recuperate din morminte au ajuns în laboratoarele muzeului din Zalău pentru curățare și conservare. Monetele au fost determinate. Este vorba de monete de 1 Kreuzer și de ½ Kreuzer care au fost bătute la monetăriile de la Viena, Schmöllnitz, respectiv

Oravița. Cea mai veche datează din 1762, iar cea mai recentă din

1816. Din alte două morminte provin o cataramă metalică și un rest dintr-un veșmânt cu fir metalic în țesătură.

În zona celei de-a doua grupări de morminte, dintre m. 35-42 ai suprafeței S1 am constatat că monumentele funerare au fost săpate pe o terasă realizată prin îndreptarea pantei dealului într-o etapă mai veche. Aici a apărut o mare densitate de material arheologic de factură romană. Este vorba preponderent despre ceramică, tegule și un vârf de fier, probabil de la un proiectil de balistă. Amenajarea acestei terase pare să fi fost realizată, după toate indiciile, cândva pe parcursul perioadei în care a fost folosit castrul de pe platoul dealului. Acestei etape îi aparține un singur complex: Cpx. 5.

Cercetările arheologice preventive efectuate pe una dintre căile de acces la castrul roman de la Buciumi au confirmat existența unor înmormântări din sec. XVIII – XIX în această zonă, ceea ce se cunoștea la nivelul memoriei unor membri mai vârstnici ai comunității. Totodată, pe parcursul perioadei în care a staționat garnizoana romană în castrul de pe "Dealul Grădiște" a fost amenajată o terasă aproximativ pe versantul sud-sud-estic al dealului.

Informații suplimentare online

[Raportul 5228 din cronica.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](https://mapserver.cimec.ro)
